

δ ΣΩ. Πῶς ἂν οὐκ ἀψευδῆς ἦν καὶ μὴ πταίων τῆ δεισιφίας
περὶ τὰ θεία ἢ γινώσκοντα οὐκ ἐπιστήμων ἢν εἶην ὄντως
αἰσθητῆς ;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς θραύς ὄν.

ΣΩ. Περὶ μὲν ἄρα σοὶ εἰρηται ἔτι ἐπιστήμη οὐκ ἄλλο
τί ἐστιν ἢ αἰσθησίς, καὶ εἰς τούτων συμπελάττωμαι, κατὰ μὲν
"Ομηρον καὶ Ἡράκλειτον καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον φέλλω οἷον
βέβαιατα κωσιθαι τὰ πάντα, κατὰ δὲ Πλάτωνα οἷον
σοφώτατον πάντων χρημάτων ἀθροισμὸν μέτρον εἶναι, κατὰ
φ δὲ Θεαίτητον τούτων οὐτως ἐχόντων αἰσθησὶν ἐπιστήμη γί-
γνεται. Ἡ γὰρ, ὁ Θεαίτητος; φάμεν τοῦτο σὺν μὲν εἶναι οἷον
νεογενὲς κωσιθόν, ἔμην δὲ μαθεῖναι ; ἢ πῶς λέγεις ;

ΘΕΑΙ. Οὐτως ἀνάγκη, ὁ Σώκρατες.

ΣΩ. Τούτο μὲν οὕτως, ὡς ἔφακον, μάλιστα ποτὲ ἐγνησάμεν,
εἴτι οὐκ ἔστιν ἄλλο ἢν. Μετὰ δὲ τὸν τόκον τὰ διηρηθῆναι
αὐτῶν ὡς ἀληθῶς ἐν κώκω περιθροισθέντων τῶν λόγων, σκοποῦ-
μένους μὴ λάθῃ ἡμῶς οὐκ ἔστιν ἢν τρωφῆς τὸ γινώσκον,
ἀλλὰ ἀνεμαίων τε καὶ ψεύδους. Ἡ σὺ οἷε πάντως δεῖν τὸ γε-
σθαι τρέφον καὶ μὴ ἀποτιθεῖναι, ἢ καὶ ἀπέξῃ ἐλαχίστων
ὄγων, καὶ σὺ σφῶδρα χαλεπώεις ἔτι τις σοῦ ὡς πρῶτοντόκου
αὐτὸ ὑφαιεῖς ;

ΘΕΩ. Ἀπέστειται, ὁ Σώκρατες, Θεαίτητος οὐδαμῶς γὰρ
θραύκος. Ἄλλα πῶς θεῶν εἰπέ, ἢ αὐτὸν οὐκ ἔχει ;

ΣΩ. Φιλολογός γ' εἰ ἀνεγχεῖς καὶ χρηστός, ὁ Θεόδοτος,
εἴτι με οἷε λόγων τινὰ εἶναι ὁλίγων καὶ ἄσφιδως ἐξελεῖντα
β ἔσθαι ὡς οὐκ αὐτὸ ἔχει οὐτως ταῦτα. τὰ δὲ γινώσκοντα οὐκ ἐν-
νοεῖς, εἴτι οὐδεὶς τῶν λόγων ἐξελεχεται παρ' ἑαυτοῦ ἀλλ' ἀεὶ
παρὰ τοῦ ἑμοὶ προσδιαλεγόμενου, ἔγω δὲ οὐδὲν ἐπιστάμαι
πλέον πλὴν βραχέος, ὅσον λόγων παρ' ἐτέρου σοφοῦ λαβεῖν
καὶ ἀποδέσθαι μετρίως. Καὶ νῦν τοῦτο παρὰ τοῦδε παρὰ-
σομαι, οὐ τι αὐτὸς εἰπέην.

ΘΕΩ. Σὺ κἀλλίον, ὁ Σώκρατες, λέγεις· καὶ πολεῖ οὐ-
τως.

1. Ἐδοῦν τελευτῶναι ἢ ἐκθεσθαι τῶν προσηγορευμένων τοῦ φησίου
ποῦ ἔδωκεν ὁ Θεαίτητος γὰρ τῆ γλώσσῃ.

2. Ἀρτιὰ ἐσθῆς : ἀφῆκεν ἀρτιὰ ἐπὶ τοῖς παιδίοις, ἐν ἣ
τὸ βρέφος περὶ τὴν ἐσθῆν ἐπέκειντο τρέχοντες κωσιθόν, καὶ ἐπιτιθεῖσθαι
αὐτῶν ἔνομα, εἴτι ὑπὸ τῶν οὐκείων καὶ φησίου δῶρα ἐπιτίθετον ("Ἡοὶ-
χως).

ΣΩ. Πῶς λοιπόν, ἀφοῦ δὲν πέφρω σὲ πλάκῃ καὶ σὲ λέ-
θως μὲ τῆ ἀσέψῃ μου γὰρ ὅσα ὑπάρχον ἢ γίνονται, πῶς δὲν
ὄα ἔξωρα ἴσα καὶ αἰσθητῆς ;

ΘΕΑΙ. Δὲν ὑπάρχει τῶντοις καὶ μὴν εἶναι ἔστι.

ΣΩ. Τότε ποῦ ὄφρα εἶπες ἐπὶ εἴτι ἢ γνῶσθαι δὲν εἶναι
ὁ "Ομηρος καὶ ὁ Ἡράκλειτος καὶ ἄλλοι τὸ σιγήναι τοῦ τοῦ ἀπο-
λοῦεῖ, εἴτι ἄρα τὰ πάντα σὺν βεβαιότητα κινουμένηται καὶ αὐτὸ ποῦ
εἶπεν ὁ σοφώτατος Πρωταγόρας εἴτι μέτρον σὲ δῖα τὰ πρῶ-
τατα εἶναι ὁ ἀποθεσῆς καὶ αὐτὸ ποῦ εἶπεν ὁ Θεαίτητος, πῶς, ὁ
μὲν ποῦ εἶποι εἶναι, ἢ ἀποθεσθαι γίνονται γνῶσθαι (1). Ἀλήθεια,
Θεαίτητε, καὶ ποῦ με πῶς τοῦτο εἶναι εἰσὶν ὁμοῦ νεογενῶντος
παιδῖ, καὶ δικὰ μου ἐγγέννημα; Πῶς τὸ βλάπτεις ἐσθ ;

ΘΕΑΙ. Ἐστὶν, Σώκρατες, κατ' ἀνάγκην.

ΣΩ. Αὐτὸ λοιπόν, ὅ,τι καὶ ἂν εἶναι, μάλιστα καὶ μετὰ βίας
τὸ φέρομαι σὺ φῶς. Πρέπει τόσρα, μετὰ τὸν τεκτόν, καὶ τοῦ
κώκωμε σὲ ἀλήθεια τὰ διηρηθῆναι (2),
Ἄρχεται δὲ ἔλαν - καὶ τρέφωμε γύρω γύρω μὲ τὸ λόγῳ, κοινά-
χος. Ὅμοι οἱ ἴοντες μῆπως μῆς ἐγγελάτῃ αὐτὸ ποῦ γε-
θῶρωποι ἴα εἰ-νήθηκε, δὲν ἀξίζει καὶ τὸ ἀποθεσθῶμε,
καὶ τὸ ἴδιο εἶναι ἀέρας καὶ ψέμμα. Ἡ ἐστὶν νοητικῆς
σοφῆς.

161a

πῶς ὄ,τι καὶ νῦν εἶναι πρέπει, ἐπειθεῖν εἶναι
δικό σου, καὶ τὸ μεγαλότης καὶ καὶ καὶ μὴ τὸ
λέγουν; καὶ δὲν ὄα θυμώτης ποῦ, ἂν καλεῖς σοῦ ἀφαιρέσει
τὸ πρῶτον σοῦ βλαστῆς ;

ΘΕΩ. Ὅα κερτήση, Σώκρατες, ὁ Θεαίτητος· καὶ ὁλίγον
δὲ δὲν εἶναι ὁμοκόλο. Μὰ, γὰρ τοῦς θεοῦς, πῆς μῆς, δὲν εἶναι
πᾶσι ἀλήθεια εἶται ;

ΣΩ. Μεγάλας φῶας τοῦ λόγου εἶται Θεόδοτος, καὶ πῶσο
χρηστός! Μὲ φανταζέσθαι σακῶνα μὲ ἐπιχειρήματα ἀπ' ἑαυτοῦ
εἴκοιλα ἀναγῆσθαι ὄα πῶς εἴτι δὲν εἶναι πᾶσι εἶται αὐτὰ τὰ
πράγματα. Ἐστὶνο ἑμῶς ποῦ πραγματικῶς γίνονται δὲν τὸ βλά- β
πεῖς, εἴτι κατένεια ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα δὲν βγαίνει ἀπὸ μῆνε,
δὲν ἔξωρα εἴποτε ἄλλο, ἐκτός ἀπὸ κατὰ ἄλλο, ὅσο φησὶν γὰρ
καὶ πῶσο τὸ ἐπιχειρήματα ἀπὸ ἄλλοι σοφῶν καὶ τὰ δὲ δεχτῶ μὲ
τὸ μέτρον ποῦ πρέπει. Καὶ τόσρα αὐτὸ ποῦ ζητῆσθαι ὄα δοκιμάσθαι
καὶ τὸ πῶσο ἀπ' αὐτόν, ὅχι καὶ τὸ πῶς ὁ ἴδιος.

ΘΕΩ. Ἰὰ λές καλύτερα ἐσθ, Σώκρατες, καὶ ἔστιν καὶ κα-
μῆς.

Scanning

ΣΩ. Οἶσθ' οὐκ ὦ Θεόδωρε, θ' Ουμῆζο τοῦ ἐταίρου σου
 Πρωτογόρου;

ΘΕΟ. Τῷ ποῖον;

ΣΩ. Ἦν μὲν ἄλλα μοι πᾶν ἦέως εἴηκεν, ὡς τὸ δίκαιον
 ἐκάστῳ τοῦτο καὶ ἔστιν τὴν θ' ἀρχὴν τοῦ λόγου ταυθόμακα,
 δτι οὐκ εἶμαι ἀρχόμενος τῆς Ἀληθείας δτι ἀπὸ τῆς κοιν-
 μάτων μέτρον ἔστιν ἡς ἢ ἀκρυβέστατος ἢ τι ἄλλο αἰσιω-
 τερον τῶν ἐχθρῶν αἰσθησῶν, ἴσα μετρίως ἀποκρίσας καὶ πᾶν
 καταφρονητικῶς ἦρξάτο ἦμαυ λέγειν, ἐδεικνύμενος θρι ἦμαυ;
 μὲν αὐτὸν ἀορατὸν Θεὸν ἐβουλόμην ἐνὶ τοσούτῳ, δ δ' ἀγα-
 ἐτύχων ὡν εἰς φρονησιν οἰδὲν βέλτων βατῶν γυγνέω,
 μὴ δτι ἄλλοι του ἀποδῶται. Ἦ πῶς λέγωμεν δ Θεόδωρε;

δ μὴ γὰρ δὴ ἐκάστῳ ἀληθὲς ἔσται δ ἄν δὲ αἰσθησῶς δοξάξῃ,
 καὶ μήτε τὸ ἄλλου πᾶθος ἄλλος βέλτιον διακρισῆ, μήτε τὴν
 ἰδέων κριτικῶς ἔσται ἐπισημασθῆναι ἔκτερος τῆν ἔτρεον
 ὁρθὴ ἢ ψευδῆς, ἀλλ' δ πολλῶν εἰρηται, αὐτὶς τὰ αὐτοῦ
 ἔκαστος μόνος δοξάσει, ταῦτα δὲ πᾶντο ὁρθὰ καὶ ἀληθῆ, τί
 δὴ ποτε, δ εἴτατε, Πρωτογόρος μὲν σοφός, ὡστε καὶ ἐγὼ
 δὲ ἀμυδῆτα σοφὸς τε καὶ ποιητῆρῶν ἦμαυ ἢ πᾶσ' ἐκείνων, μήτε
 ὄντι αὐτῷ ἐκάστῳ τῆς αὐτοῦ σοφίας; ταῦτο πῶς μὴ φώμεν
 δημωδόμενον λέγειν τὸν Πρωτογόρον; τὰ δὲ δὴ εἶμαυ τε καὶ
 τῆς εἰμῆς τέχνης τῆς μαυευτικῆς αὐτῶ ἄσων γέλωτα δημακρί-
 νομεν, οἷμαυ δὲ καὶ συμπερασα ἢ τοῦ διαλέγεσθαι παρ' ἡμαυτα.

162a

Τὸ γὰρ ἐπισκοπεῖν καὶ ἐκταγεῖν ἐλέγχειν τὰς ἀλλήλων
 φαντασίας τε καὶ ὁδέξας, ἀεθὺς ἐκείνων οὐσας, οὐ μακρὰ
 μὲν καὶ διαλόγιως φάσασθαι, εἰ ἀληθῆς ἢ Ἀλήθεια Πρωτογό-
 ρου ἀλλὰ μὴ πείλῃσασα ἐκ τοῦ αὐτοῦ τῆς βίβλου ἐφ' ὅθεν ἔξασ;
 ΘΕΟ. Ἦν Σωκράτες, φίλος ἀνὴρ, ὡσπερ σὺ πυνθῆ εἶπες.
 Οὐκ ἄν οὐν δεξάμην δὲ εἶμαυ ὁμιλογοῦντος ἐλέγχεσθαι
 Πρωτογόρον, οὐδ' αὐ τοὶ παρὰ δόξων ἀντιτελεῖν. Ἦν οὐν
 Θεαίτητος πάλιν λαβὲ πᾶντος καὶ πυνθῆ μὰν ἐμμελῶς σοὶ
 ἐφαίνετο ἀποκρίσασθαι.

1. Τὸ περὶ Ἀληθείας ἔργο του δηλαδῆ.
 2. Περισσότερο ἀνεπτυγμένως λέγει ἐξῆς ὅσα κινῶνς εἶχαν διατυ-
 πωθῆ, σὺν αἰσθησῶν (287a).
 3. Πρβ. αἰσθησῶν 286a: Ἦ καὶ ἔστι τοῦτο κατὰ τὸν
 αὐν λόγον, ἐξελίξεται, μὴ βεβῶς φησὶ ἀποκρίσασθαι.

ΣΩ. Ἐξέπει, λοιπόν, Θεόδωρε, πειρὸ πρῶγμα τοῦ φίλου
 σου Πρωτογόρου μὲ παρ' ἐνεβῆναι;

ΘΕΟ. Ποῖο ἀλήθεια;

ΣΩ. Ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα τὰ εἶπε μὲ πρώτο πᾶν καὶ μὲ
 εὐχαριστεῖ, δτι δηλαδῆ δτι φαίνεται σὺν καθεύνα αὐτὸ καὶ
 ὑπόκειται. Παρ' ἔπειτα ἐντύπωσῃ ἡμῶς καθεύνα ἢ ἀρχὴ τοῦ
 λόγου του, δτι ἀρχίζοντες τὴν Ἀλήθεια του (1) δὲν εἶπες πῶς;
 μέτρο δίκαιον τῶν προγυμῶτων εἶναι ὁ γοῖπος ἢ ὁ κυνοκέφαλος
 ἢ κάποιος ἄλλο πᾶν παρ' ἄλλο ἀπὸ ἴσα ἔχων αἰσθησῶν. Ὡδ μὲν
 ἔκαστος μὲν ἀρχὴ τοῦ λόγου του μετρίως ἀποκρίσας καὶ πᾶν
 καταφρονητικῶς δεικνύμενος ἔσται δτι εἶμαυ, τὸν θευμῶταμε σὲ θεὸ
 γιὰ τὴ σοφία του, κα αὐτὸς δὲν τῶν αἰσῶν, ὅπως φαίνεται, κα
 εἶναι καθόλου καλύτερος ἀε κρίσις ὅχι ἀπὸ ἄλλου ἄλλο, κα
 ἀλλὰ ὅπως ἀπὸ ἑνα βεβῶν, ἔνα γυγνέω. Πᾶν ἀλλῶνς κα πᾶντο,
 Θεόδωρε; Ἦ καὶ ἄν γιὰ τὸν καθεύνα εἶναι ἀληθῆ ἢ γυγνέω πᾶν
 ἀποκρίσας μέτρον τῆς αἰσθησῶς του, κα δὲ μὴτε τῆν ἐντύπωσῃ
 τοῦ ἄλλου μισοτῆ ἄλλο κα εἰσθησῶς κα εἰσθησῶς κα εἰσθησῶς
 περὶ αὐτὸν κα εἰσθησῶς κα εἰσθησῶς κα εἰσθησῶς κα εἰσθησῶς
 ὅχι εἶναι οἷμαυ ἢ κα βαρῶν, ἀλλὰ, ὅπως πολλῶς φησὶ εἶμαυ,
 αὐτὸς εἶναι ὁρθὸς κα ἀληθῆς, γιὰ τοῦ, τότε λόγῳ, φησὶ μου,
 δ Πρωτογόρος εἶναι σοφός, ὡστε αὐτὸ κα κα εἶναι αἰσῶν, κα
 δάσκαλος κα ἄλλων μὲ μεγῶνς ἀμυδῆς, κα εἶμαυ ἀμυδῆ-
 στροπὸ του, τοῦ θὰ ἔπρεπε κα φοιτησῶμε σὲ κελῶν, τῆν

ὄρα που καθεύνα εἶναι μέτρο τῆς δικῆς του σοφίας; (2) Πᾶν
 κα μὴν ποῖμα δτι μὲ αὐτὰ δ Πρωτογόρος δὲν κάψει; δημακρί-
 νῶν, Ὅσο δὲ γιὰ τὸ δικά μου ἔργο κα τῆ δικῆ μου τῆ μαυευτι-
 κῆ τέχνη ἀφῆνω πᾶσο κατανοῖμα γέλωτον, κα φαντάζομαι
 καὶ δὴν ἢ ὑπόθεσις τῆς διαλογικῆς συζήτησης. Νὰ ἐξερῶξῃ
 καὶ νὰ ἐκταγεῖν κα ἐλέγχει ἑνας τοῦ ἄλλου τῆς παρασῶσεως
 καὶ τῆς γυγνέω (3) τῆν ὄρα που αὐτὸς εἶναι ὁρθὸς γιὰ τὸν
 καθεύνα, δὲν εἶναι μακρὰ κα ἀτελείωτη φησασθαι, δν ἢ Ἀλή-
 θεια τοῦ Πρωτογόρου εἶναι σωστῆ κα δὲν μὴ γινε ἀπὸ τὸ ἴσο
 ἄδικο τῆς βίβλου του παλίντα;

162a

ΘΕΟ. Μοῖ εἶναι ἀγαπητῶς δ Πρωτογόρος, Σωκράτη,
 ὅπως καὶ σὺ τῶρα δὲ εἶπες. Ἀν ὅδ δεχόμενον λοιπὸν κα ἐλέγ-
 χεται μόνον εἶμαυ, ὅπως πάλιν κα εἶμαυ συνομιλητῆς σου σὲ
 συζήτησῃ ἀντιβῆναι πᾶς τῆς περὶ αἰσῶν μου. Πᾶς λοιπὸν
 Θεαίτητος πάλιν κα τῶρα ἀλλῶστε ἦσαν φανερὰ πᾶς πᾶν
 ἀποκρίσασθαι ἀποκρίσασθαι τῆ σκέψη σου.

Πλάτωνος Θεαίτητος

ΣΩ. Ἴ Αλλ' ἀρεὶ καὶ μέλει τούτων. Καί μοι πάλιν τίηες τὸ τοιοῦτόν, μὴ που πτωδικόν τι λέλοιμεν εἶδος τῶν λόγων ἃ ποιοῦμενοι, καὶ τις πάλιν ἤμιν αὐτὸ ὑπεθίθη.

ΘΕΟ. Ἴ Αλλὰ δὴ περιείσαμαι γε καθ' ἕνασιν ἂν ὀνομαί.

ΣΩ. Τὸδε τοῖσιν πρῶτον πάλιν ἀντιλαμβάνεσθαι οὐκ ἔστι τὸ πρῶτον, καὶ ἴδωμεν ὁρθῶς ἢ οὐκ ὀρθῶς ἐδυσχεραίνωμεν ἐπιτηδῶντες τῷ λόγῳ ὅτι ἀντιθέκη ἐκαστον εἰς φρονήσασθαι ἐποίησεν, καὶ ἤμιν συνεχώρησεν ὁ Πρωταγόρας περὶ τε τοῦ ἀμείνωνος καὶ χείρονος διαφέρειν τινάς, οὗς δὴ καὶ εἶναι σφοδρῶς. Οὐχί;

ΘΕΟ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ μὲν τοῖσιν αὐτοῖς παρὼν ὁμολόγηται ἀλλὰ μὴ ἡμεῖς ὁ βοηθῶντες ὅτι αὐτοῦ συνεχωρήσωμεν, οὐδὲν ἂν πάλιν ἔδει ἐπιλαμβάνοντες βεβαιουῦσθαι. ἦν δὲ τάχ' ἂν τις ἡμῶς ἀκέρως τίθει τῆς ὁτι ἐπέθ' ἐκείνου ὁμολογίης. Διὸ καλλίστως ἔχει σαφέστερον περὶ τούτου αὐτοῦ διαμολογήσασθαι. οὐ γὰρ τι σμικρὸν παραλλάττει ὁτιως ἔχον ἢ ἄλλως.

ΘΕΟ. Λέγεις ἀλήθῃ.

ΣΩ. Μὴ τοῖσιν δι' ἄλλων ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐκείνου λόγου ὡς ἴδωσιν διὰ βεβαιότητων λέβωμεν τὴν ὁμολογίαν.

ΘΕΟ. Πῶς;

ΣΩ. Οὐτως. τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ τοῦτο καὶ εἶναι φησὶ που ὃ δοκεῖ;

ΘΕΟ. Φησὶ γὰρ οὐ.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὃ Πρωταγόρα, καὶ ἡμεῖς ἀπόθετον, μάλλον δὲ πάντων ἀποθέτων ὁδὸς λέγομεν, καὶ φησὶν οὐδὲνα ἄντινα οὐδὲ μὲν αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῶν ἄλλων σφωτέρων, τὰ δὲ ἄλλους ἑαυτοῦ, καὶ ἐν γε τοῖς μεγίστοις κινδύνοις, ὅταν ἐν ἀσφαλείᾳ ἢ νόσοις ἢ ἐν θαλάττῃ χειμᾶνται, ὅσπερ πρὸς θεοῦ ἔχων τὸς ἐν ἐκείτοις ἀρχοντας, σωτηρίας

1. Σωφῆς ἐνδειξίης ὅτι ἡ παραπάνω ἀπολογία τοῦ Πρωταγόρα (166a κ.λ.) δὲν ἀνακατάγει πιστὰ κακῶνα κελίωσ τοῦ.

ΣΩ. Μὰ εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ἴσασθε καί. Μόνον πρόθετος, ἀπερακατάθ' τοῦτο δὴ μήτ' αἰσῶς, γὰρ ὅτι νὸ τὸ πάρομα εἰδησῆ, δῶσασθε παρὼν ἢ μορφή σῆ συζήτησῆ μᾶς καὶ ἔαθῆ πάλι κακῆ καὶ μᾶς κατηγόρησῆ γι' αὐτὸ.

ΘΕΟ. Βέβαια καὶ ὅτ' ἀποσπαθῆσῶ ὅσο μπορῶ.

ΣΩ. Ἄς πάρομα λοιπὸν περὶ τὰ τὸ ἴδιο πάλι σημείον που ἔξετάζωμε καὶ πάλιν καὶ ἀς δοῦμε, ἂν ὁρθὸ ἢ ὄχι ὁρθὸ φέρομε δυσκολίαι. Κατηγόροισαμε τῆ βασικῆ τοῦ ἀρχῆ, ὅτι ἔκαστε τῶν καθένα ἄλλοι. Ὁ Πρωταγόρας ἀντίπαλῃ οὐ σοφία καὶ ὁ Πρωταγόρας δέ- γῶρος ἀνεγνωρί- κνῶτερο καὶ χειρότερο, καὶ πῶς αὐτοὶ δὲν καὶ ἀληθινῇ τῇ εἶναι σοφίαι. Ὅχι;

ΘΕΟ. Ναί.

ΣΩ. Ἄν συμπωνοῦσε ὁ ἴδιος ἕντας τὰ δέξια σῆ δικῆ

ΣΩ. Ἄς φράσωμε λοιπὸν οὐ τούτῃ τῇ συμπωνία δὲν μέσον ἔλλωσιν, ἀλλὰ ἄπὸ τῆ θέσῃ ἐκείνου, ὅσο μποροῦμε πρὸ 170a οὐνομα.

ΘΕΟ. Πῶς;

ΣΩ. Ἄς φράσωμε λοιπὸν οὐ τούτῃ τῇ συμπωνία δὲν μέσον ἔλλωσιν, ἀλλὰ ἄπὸ τῆ θέσῃ ἐκείνου, ὅσο μποροῦμε πρὸ 170a οὐνομα.

ΘΕΟ. Πῶς;

ΣΩ. Νὰ ἔτσι. ὅτι φησὶνται αὐτὸν γοφῆνα αἰσασθ' αὐτὸ, ἂν δὲν γελῆται, λοχυρῆται ὅτι καὶ ὑπέχει γι' αὐτὸν τῶν ἐκείνου.

ΘΕΟ. Καί, τὸ λοχυρῆται.

ΣΩ. Ἐ λοιπὸν, Πρωταγόρα, νῦ ἐμῆς ἀποθέτων. γνῶμες ἐκπαράξωμε, ἢ καλῶτερα ἄλλων τῶν ἀποθέτων, ὅταν ὑποστηρίξωμε πρὸς δὲν ὑπέχει ἀποθέτων πρὸ νὰ μὴ νομῆσῆ οὐδὲ ἄλλο ἂν ἑαυτὸ τοῦ σοφώτερο ἄπὸ τῶς ἀλλοῦς, καὶ οὐδὲ ἄλλο ἀλλοῦς πρὸ σοφοῦς ἄπὸ κείνου. Καὶ σῶς πρὸ μεγάλους κινδύνους, ὅταν δέσῃ τοῦς ἀποθέτων τεκμηρίαι, οὐ πολεμῶντες ἢ ἀε ἀποθέτων, ἢ ἀε θάλασσα, δῶσι κοιτάξωσιν οὐ θεοῦς τοῦς ἀρχῆσῶς σῆν καθε περὶστασῆ περιμένοντες ἄπ' αὐτοῦς

ἢ σφῶν ποσοτικῶντας, οὐκ ἕλληρ ἰφθ διαφέρουτας ἢ τῷ εἰδέ-
 ναι· καὶ πᾶντα που, μεστὰ τὴνθεοσίμνη ζήτωντων διδασκά-
 λους τα καὶ ἄρχοντας ἐαυτῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ζῶων τῶν τε
 ἐργασίων, οἰουμένων τε αὐ ἰκαίων μὲν διδάσκων, ἰκαίων δὲ
 ἄρχων εἶναι. Καὶ ἐν τοῖσις ἀνασι τὶ ἄλλα φήσομεν ἢ αὐτοῖς
 τοῖς ἀφθρόμοις ἠγείσθαι σοφίαν καὶ ἀμυθίαν εἶναι παρὰ
 σφῆτων·

ΘΕΟ. Οὐδέν ἄλλο.

ΣΩ. Οὐκὼν τῆν μὲν σοφίαν ἀληθῆ διὰποου ἠγούωνται,
 τῆν δὲ ἀμυθίαν ψευθῆ δόξαν·

ο ΘΕΟ. Τί, μήν·

ΣΩ. Τί οὐν, ὃ Ἰππουταγόρα, κενσόμεθα τῷ λόγῳ ;
 πῶσεον ἀληθῆ φῶμεν ἀσι τοῖς θεοθρόμοις δοξάζειν, ἢ τοιῖ
 μὲν ἀληθῆ, τοιῖ δὲ ψευθῆ ; ἐξ ἡμφοξέδων γὰρ που γυμβα-
 νει μὴ ἀει ἀληθῆ ἄλλ' ἀμφοξέτα αὐτοῖς δοξάζειν. Σκάσει
 γὰρ, ὃ Θεόδοξε, εἰ εὐέλαι ἄν τις τῶν ἡμῶν Ἰππουταγόρα
 ἢ οὐ αὐτοῖς διαμύχουθαι ὡς σολῆς ἠγείται εἶρεος εἶρεον
 ἀμυθῆ τε εἶναι καὶ ψευθῆ δοξάζειν.

ΘΕΟ. Ἄλλ' ἀπιστω, ὃ Σώκρατες.

ΣΩ. Καὶ μῆν εἰς τοῖσις γε ἀνάγκης ὁ λόγος ἦκει δ
 πάντων κρημάτων μέτρον ἀφθροου λόγων.

ΘΕΟ. Πῶς δῆ·

ΣΩ. Ὅταν οὐ κλίνας τι παρὰ σωυτῶ παρὸς με ἀποφα-
 ῆ παρὸ τῶος δόξαν, σοὶ μὲν δῆ τοῖσις κατὰ τὴν ἐκείνου λόγον
 ἀληθῆς ἔστω, ἡμῶν δὲ δῆ τοῖς ἄλλοις παρὸ τῆς σῆς κλίσεως
 πῶσεον οὐκ ἔστιν κείταις γενέσθαι, ἢ ἀσι αὐ κλίνομεν
 ἀληθῆ δοξάζειν ; ἢ παρὸς ἐκείστοι σοὶ μάχουται ἀπυδο-
 ξάζοντες, ἠγούομενοι ψευθῆ κλίσεω τε καὶ οἰεσθαι ;

ο ΘΕΟ. Νῆ τὸν Δία, ὃ Σώκρατες, μήδια ἡ γίαι δῆτα,
 φωνῆν Ὀμηρος, οἱ γέ μοι τὰ ἐξ ἀμθρόμων παρῶμασ παρὰ-
 χουτων.

ΣΩ. Τί οὐν ; Βουῆαι λέγωμεν ὡς οὐ τότε σωυτῶ μὲν
 ἀληθῆ δοξάζεις, τοῖς δὲ παρὸς ψευθῆ ;

1. Ζητούντων διακρίσι ποιήσεις, κωμωποιῶς, ἠυλοχουος κλπ.

τῆ σωτηρία τους, ἐνῶ δὲν ἐξχωρίστω αὐ εἴποτε κἄλλο παρὰ ἢ
 μῦσο αὐ γνῶση. Καὶ αὐ ἄλεξ τις υιοφξές τῆς ζωῆς ὑπάρχει
 παρῶς ἐνθρόπων τοῖς γυρεύειν καὶ διασκῆλοξ καὶ ἀρχοντες
 γὰ τὸν ἐαυτοῖ τους καὶ γὰ ἴσα κἄλα ἔχουν ζωῆ (1) καὶ γὰ
 τὶς ἐργασίες τους, καὶ κἄλλων πῆλι ἐνθρόπων παρῶ, ἐνθῆετα,
 φωνάζουσαι ἦν εἶναι ἰκαυοὶ νῶ διδάσκων, ἰκαυοὶ καὶ νῶ ἀρ-
 χων. Καὶ αὐ ἄλα τοῖσις τὶ κἄλλο θῆ πῶσις παρὰ ἔνι οἱ ἴδου
 οἱ κῆθροποὶ νομίζων ἦν ἔχουν μέσσα τους καὶ σοφία καὶ
 ἀμύθια·

ΘΕΟ. Τῆποτε κἄλλο.

ΣΩ. Δὲ νομίζουσι λοιπὸν πῶς ἢ σοφία εἶναι ἢ ἀληθινῆ
 οκῆψῆ καὶ ἢ ἀμύθια ἢ σοκῆρη γνῶμη·

ΘΕΟ. Ταυτὶ δχι·

ΣΩ. Τί οὐ κῆνωμε λοιπὸν τότε, Ἰππουταγόρα, στῆ
 σωξῆρη καξ ; Νῶ δεχτοῖμε πῶς οἱ κῆθροποὶ ἔχουν πᾶντα
 σωστῆς γνῶμεξ, ἢ κἄλλοτε σωστῆξ καὶ κἄλλοτε ἐσφαλῆμεξ ;
 Ταυτὶ κα ἴσο τῆξ δὲν ἀπανθῆσε καξ βγαλνει τῶ σωμπερσναια
 ἔνι οἱ κῆθροποὶ δὲν ἔχουν πᾶντα ὁρῆξ γνῶμεξ, κἄλλο καὶ
 ὁρῆξ καὶ ἐσφαλῆμεξ. Ἰξῆεταξ, ἀλήθεια, Θεόδοξε, ἀν θῆ
 ἦθελε κανειε ἀπὸ τοῖξ ὁραδοῖξ τοῖ Ἰππουταγόρα ἢ οὐ ὁ ἴδουξ
 νῶ ἠπποτηρῆξῆξ πῶσα γὰ πῆρα πῶς κανειε δὲν νομίζει κἄλλων,
 ἔνι καὶ ἀμυθῆς εἶναι καὶ ἐσφαλῆμεξ γνῶμηξ ἔχει.

ΘΕΟ. Δὲ θῆ ἴων πῶστουτό, Σωκράτη.

ΣΩ. Καὶ ἡμῶξ σ' αὐτοῖ τῶ ἀνεπθρομῆστο σωμπερσναια δ
 φῆροξῆ ἄρχῆ, πῶν λέγει τὸν κῆθροπο μέτρο δῆλων τῶν παρῶ-
 μάτων.

ΘΕΟ. Μῶ πῶξ ;

ΣΩ. Ὅταν οὐ κρῆνηξ μέσσα σου κῆνι καὶ διατυπῶσηξ
 γνῶμη γ' αὐτοῖ, ἢ εἶναι γὰ σῆνε ἀληθινῆ αὐτῆ σου ἢ γνῶμη,
 σωμφωνα με τῆν ἀρχῆ τοῖ Ἰππουταγόρα, ἔμειξ ἡμῶξ οἱ κἄλλοι
 δὲν ἔχουε τῶ δικαίωμα νῶ κρῆνωμε τῆν κρῆση σου, ἢ δὲν
 ἔχουε, κρῆνωμε ἦν πᾶντα ὁρῆξ εἶναι ἢ γνῶμη τοῖ ἔχειξ ;
 Δὲν ἀγῶνίζουται, ἐνθῆετα, μωριῶδες καῖτε φωρὰ ἐνεκτων σου
 με ἀνθῆετη γνῶμη, νομίζουτας ἔνι καὶ ἢ κρῆση σου καὶ οἱ
 περῶθῆσιξ σου εἶναι ἐσφαλῆμεξ ;

ο ΘΕΟ. Ναὶ μῶ μῶ τὸν Δία, Σωκράτη, πῶλλῆξ μῶλῆστα ο
 μωριῶδες, λέγει δ Ὀμηρος, πῶν τῆξ πῶξενουθῶν.

ΣΩ. Τί λοιπὸν ; Θέλαιξ νῶ πῶιμε πῶς ἔσῶ τότε γὰ τὸν
 ἔαυτο σου ἔχειξ σωστῆ γνῶμη, γὰ τῆς μωριῶδες ὁμῶξ τῶξ
 κἄλλουξ ἐσφαλῆμεξ ;

ΘΕΟ. "Ερωγε δοκεί.

ΣΩ. "Ανοικταίον μὲν οὐν· δύο δὴ λέγω τούτω εἰδη κινήσεως, ἀλλοίωσιν, τῆν δὲ ποσὴν.

ΘΕΟ. "Οἴθως γε λέγων.

ΣΩ. Τούτω τοίνυν οὕτω διεξιόμενοι διαλεγόμεθα ἥδη τοῖς τῆ πάνα φάσιονσιν κινεῖσθαι καὶ ἐδωρῶμασιν· Πόστερον οὖν φασε ἀμφοτέρως κινεῖσθαι, φερόμενδον τε καὶ ἀλλοιούμενον, ἢ τὸ μὲν τι ἀμφοτέρως, τὸ δ' ἑτέως;

ΘΕΟ. "Αλλὰ μὴ Δι' ἔρωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν· οἴμαι δ' αὖ φάσαι ἀμφοτέρως.

ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ, ὃ ἔταίχε, κινούμενά τε αὐτοῖς καὶ ἐστῶτα φασεῖται, καὶ οὐδὲν ἡλλίον ὀρθῶς ἔξει εἰπεῖν· ὅτι κινεῖται τὰ πάνα ἢ ὅτι ἔστηκεν.

ΘΕΟ. "Αληθέστατα λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ κινεῖσθαι αὐτὰ δεῖ, τὸ δὲ μὴ κινεῖσθαι μὴ ἐπείναι μὴδενί, τὰ ἀνα δὴ πάνα κίνησιν δεῖ κινεῖσθαι.

ΘΕΟ. "Ανάγκη.

ΣΩ. Σκόπει· ἡ μοι τόδε σῶτων· τῆς θεσμότητος ἢ λευκότητος, ἢ δονοῦν γένεσιν οὐχ οἦτω πως ἐλέγχεσιν φάσαι πασιδιδός τε καὶ πασάχοντος, καὶ τὸ μὲν πάνασιν αἰσθητῶν ἀλλ' οὐκ αἰσθητῶν ἔτι γίγνεσθαι, τὸ δὲ πασιδιδός ποσὸν τι ἀλλ' οὐκ ποσάχοντος; ἴσως οὖν ἢ «καυότερος» ἄμα ἀλλόκοτον τε φαίνεται ὄνομα καὶ οὐ μαθηματικὸν ἄλλοθεν λεγόμενον· κατὰ μέτρον οὖν ἄκουε. Τὸ γὰρ ποσιδιδός οὐτε θεσμότητος οὐτε λευκότητος, θεσμὸν δὲ καὶ λευκὸν γίγνεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα οὕτω· μέμνησθαι γὰρ πως ἐν τοῖς πασάχοντι οὕτω δὲ λέγομεν, ἐν μὴδὲν αὐτὸ καὶ αὐτὸ εἶναι, μὴδ' αὐτὸ ποσιδιδός ἢ πάνασιν, ἀλλ' ἔξ ἀμφοτέρων παρὸς ἀλλήλα συγγυνηγομένων τὰς αἰσθήσεις καὶ τὰ αἰσθητὰ ἀπορίεστον τὰ μὲν καὶ ἄλλα γίγνεσθαι, τὰ δὲ αἰσθητὰ οὐκ.

ΘΕΟ. Μέμνημαι· πῶς δ' οὐ;

ΣΩ. Τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα γὰρ εἶναι ἔδωκα, εἴτε ἄλλως ἢ τῶν ἴδια τελεωμένην τῶν κινήσεων ἔχουσα καὶ σὸν ἡΠλατωνιστῶν (138b-c).

2. 156d-e.

3. 158a, πρώτη φορά στην ἐλληνική γλώσσα χρησιμοποιεῖται τὸ οὐκαστικὸν «ποσάχοντος». Σὰν γὰρ ἀποδοτεῖται ὁ Πλάτων γὰρ τὴν χρήση του. Τὸ ἀντιστοίχον του ἐπιθετικὸν «κίνασιν» ἦταν ἀντίθετον ἀπὸ κινήσεως ἢ τῆς ἰσότητος. Ἡ κατεῖρηθη ἔργον δίνει σὸ ἀποκαστικὸν «ποσάχοντος» τὴν ἴδια ὁνομασίαν ποῦ δίνει καὶ σὸν ἄλλα, ἡπερὲς τῆς κατ.

ΘΕΟ. "Εγὼ, ναί, τὸ βλοσκα σιαστό.

ΣΩ. "Ανεγκραῖον μέγιστα. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ λέγω σοῦ εἰδη κινήσεως, τὸ ἔνα ἀλλοίωσιν, τὸ ἄλλο ποσά (1).

ΘΕΟ. Σιαστό τὸ λέξ.

ΣΩ. Αφοῦ λοιπὸν ἐκάλεσα εἶσι τούτῃ τῇ διάκρισιν, ἢ οὐκ ἔρτασσε τῶρα μὲ οὐκός ποῖ ἢ ποσάχοντος πῶς δὴ κινεῖται καὶ ἢς τῆς ἐρωτήσεως; ὑποστρεφίετε ὅτι δὴα κινεῖται μὲ τῶς δὴο τῶστος, τῇ πορὸ καὶ τῆν ἑλλοίωσιν, ἢ οὐκ ἔδωκα καὶ μὲ τῶς δὴο, καὶ ἄλλα μόνον μὲ τὸν ἔνα;

ΘΕΟ. "Ανάγκη, μὴ τὸ λέξ, ἔγω δὲν κινεῖσθαι νὰ ἀπαντήσω φαν-ἔξομα ἢμας ὅτι ἐκείνοι ἴδ ποῦν καὶ μὲ τῶς δὴο.

ΣΩ. "Αν δὲν τὸ ποῦν, φῆξε μου, ὅτ ἴλην φανερό ὅτι τὸ πρῶγιστα καὶ κινεῖται καὶ στέκονται, καὶ δὲν ὅτ ἦσαν καὶ φῆδου πῶς σιαστό νὰ ποῦν ὅτι δὴα κινεῖται, ἢ ὅτι δὴα εἶναι κινεῖται.

ΘΕΟ. Δίς πρῶγιστα ποῦ σιαστό.

ΣΩ. "Αφοῦ λοιπὸν τὰ ὄντα τρέπει νὰ κινεῖται, καὶ νὰ μὴ βλοσκαται οὐτὶ φύση κινεῖται ἢ κίνησιν, δὴα τότε πᾶντο κινεῖται καὶ μὲ κάθε εἶδος κίνηση.

ΘΕΟ. "Αναγκαῖον.

ΣΩ. "Ἐξέτασε τῶρα τούτῃ δὴο τῇ διδασκαλίᾳ τους; δὲ λέγαμε ἦτι (2) τῇ γέννησιν τῆς θεσμότητος, τῆς λευκότητος ἢ οὐκαστικῆς ἄλλου, αὐτοὶ κάπως ἔτσι τῇ δὴο; ὅτι καθεῖνα ἢ αὐτὰ κινεῖται μάλιστα τῆν αἰσθητῶν σὸς διάστημα τοῦ γορξίει τὸ ἐνεργητικὸ καὶ τὸ παθητικὸ; καὶ ἦτι τὸ παθητικὸ δὲν γίνεσθαι αἰσθητῶν, ἀλλὰ κατὰ ποῦ αἰσθητῶν, τὸ δὲ ἐνεργητικὸ, κατὰ τὸ ποῦν, ἔγω δὲμας αἰσθητῶν; ἴσως ἢμας ἢ «ποσάχοντος» (2) καὶ ἀλλόκοτον ὄνομα σοῦ φαίνεται καὶ δὲν τῆν κατεῖρηθῆσιν ἔτσι ποῦ τῇ λέγω οὐτὶ γενεῖσθαι τῆς. "Ακουσέ τῶν λοιπὸν μὲ λεπτομέρειες. Ἐκείνο ποῦ ἐνεργεῖ οὐτε θεσμότητος, οὐτε λευκότητος, ἀλλὰ ἡεργμὰ καὶ λευκὸ γίνεσθαι καὶ σὸς δὴα τὸ δὴο. Ὁμοῖα καὶ ἔφαθίς ἦτι ἔτσι ἐξέτασθαι καὶ ποῦν, οὐτε βέβαια τὸ ἐνεργητικὸ ἢ τὸ παθητικὸ, ἀλλὰ ἦτι ἀπὸ τὰ δὴο αὐτὰ, ὅταν ἐνδυνάμωται καὶ γένωσιν τῆς κινήσεως καὶ τὰ αἰσθητὰ, ἀλλὰ γίνονται ἐκείνω ποῦ ἔχουσι κίνησιν ποῦν (τὰ παθητικὰ).

ΘΕΟ. Ὁμοῖα καὶ πῶς ἔγω;

ΣΩ. Τὰ ἄλλα σημεῖα τῆς θεωρίας τους ὅτ τὰ κίνησιν-

εἶτε σὺτως λέγονται· οὐ δ' ἔνεκα λέγομεν, τοῦτο μόνον φου-
λάττωμεν, ἐρωτῶντες· Κινεῖται καὶ βεῖ, ὡς φατε, τὰ πάντα·
ἢ γὰρ;

ΘΕΟ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκ οὖν ἀμυροτέρας εἰ· θειομένηθα κινήσεις, φερό-
μενά τε καὶ ἀλλοιούμενα;

ΘΕΟ. Πῶς δ' οὐ; εἴπερ γε δὴ τελέως κινήσεται.

ΣΩ. Εἰ μὲν τοῖσιν ἐπέθετο μόνον, ἡλλοιοῦτο δὲ μή,
εἴχομεν ἢ που εἶπεν οἷα διττα δεῖ τὰ φερόμενα· ἢ πῶς
λέγομεν;

ΘΕΟ. Οὕτως.

δ ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τοῦτο μένει, τὸ λευκὸν θεῖν τὸ
ἴσον, ἀλλὰ μεταβάλλει, ὅστε καὶ αὐτοῦ τοῦτου εἶναι ἴσην,
τῆς λευκότητος, καὶ μεταβολῆν εἰς ἄλλην χροῖαν, ἦν μὴ
ἀλλ' αὐτῆ μόνον, ἀρᾶ πατερίδων τὲ τι προσεῖπαι χροῖαν, ὅστε
καὶ ὀρθῶς προσαγορεύειν;

ΘΕΟ. Καὶ τίς μηχανή, ὃ Σωκράτης; ἢ ἀλλοῦ γέ τι τῶν
τοιοῦτων, εἴπερ δεῖ λέγοντος πρᾶξασθαι ἅτε δὴ ἴσον;

ε τοῦ ὀρθῶν ἢ ἀνοήτων; μένειν ποτὲ ἢ αὐτῶ τῶ ὀρθῶν ἢ ἀνοήτων;
ΘΕΟ. Οὐκ οὖν δεῖ γέ, εἴπερ πάντα κινεῖται.

ΣΩ. Οὐτε δεῖ οὐδὲν προσσητέον τι μάλλον ἢ μὴ ὀρθῶν,
οὐδέ τιν' ἄλλην αἰσθάνων μάλλον ἢ μὴ, πάντων γε πάντως
κινουμένων.

ΘΕΟ. Οὐ γὰρ οὐδ'.

ΣΩ. Καὶ μὴν αἰσθητοῖς γε ἐπιστήμη, ὡς ἐφαμεν ἔγωγ τε
καὶ θεοῖς.

ΘΕΟ. Ἦν ταῦτα.

ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα ἐπιστήμην μάλλον ἢ μὴ ἐπιστήμην
ἀπεκρινάμεθα ἐρωτῶμενοι ὅτι ἔστιν ἐπιστήμη.

ΘΕΟ. Ἐοίκατε.

183a ΣΩ. Καθὼν ἂν ἡμῶν συμβαίνοι τὸ ἐκαστὸν ὄνομα τῆς ἀπο-
κρίσεως, προσθυμῶμεθα ἀποδείξειν ὅτι πάντα κινεῖται, ἦν δὴ
ἔκλειν ἢ ἀποκρίσας ὀρθῆ φωνῇ. Ἦ δ' ὡς εἴποιεν, ἰφάνη, εἴ

1. Πᾶ ἴδια λέγει καὶ στήν ὑπερβολὴν 139d.
2. Χωρὶς γὰ ἀνεπίσημο ὁ ἔλεος ὁ Πλάτων μὲν ἀπαρτίζεται καὶ σκε-
πόμενος ὅτι μόνον αὐ ἐνδότερος ἀπαλάσσειντες ἀπὸ τῆν ἀδικίασιν ποῖ;
{δὴ καὶ ἄλλοις ἴσως}, εἶναι δυνατὸν καὶ στροβίλους ὁρισμὸ γὰ τῆ γνώσιν.
3. Ὅτι γνώσιν καὶ αἰσθάνων εἶναι τὸ ἴδιο.

μεστῆσθαι τοὺς, εἶτε ἀλλοῖς εἴτε ἔτσι τὰ ἐνοοῦν. Ἄς
κρητάσμε μόνον ἐκείνο γὰ τὸ ὅτιο μολοῦμε ρωτῶντας
τοὺς· κινουμένη καὶ πέσον, ὅπως λέτε, τὸ πάντα; Ἔτσι;

ΘΕΟ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ ἐπὶ δύο κινήσεις ποὺ ἐξακριβώσμε, τῆ φο-
ρὰ καὶ τῆν ἀλλοίωσιν;

ΘΕΟ. Πῶς ὄχι; ἂν βέβαια πρόκειται καὶ ἔχουν πλῆθος

κίνησιν.

ΣΩ. Ἄν εἴχεν μόνον τῆ φορὰ, ὄχι ἡμῶς καὶ τῆν ἀλλοί-
ωσιν, ἔτι μπορούσαμε βέβαια καὶ ποῦμε τί λογῆς ἰδιότητες
ἔχουν αὐτὰ ποὺ ἔχουν τῆ φορὰ. ἔτσι δὲν εἶναι;

ΘΕΟ. Ἔτσι.

ΣΩ. Ἐπειδὴ ἡμῶς οὐτε τοῦτο εἶναι σταθερὸ, ἐκείνο ποὺ δὲ
πέει καὶ πέλας καὶ, ἀλλὰ μεταβάλλεται, ὅστε καὶ ἡ λευκότησιν
καὶ ἔχῃ ποῖ, καὶ καὶ μεταβάλλεται αὐ ἀλλο χροῖα, γὰ καὶ μὴ
πλευσῆ, τὸ πρᾶγμα, πῶς εἶναι σταθερὸ ὡς ποῖς αὐτὸ, εἶναι
ἔτσι δυνάτων καὶ δόσιν κινεῖς αὐ καὶ τὸ δυνάμω ἀριστομένου
χροῖασιν, καὶ καὶ εἶναι ὀρθῆ, ἢ δυναμῶς ποὺ ὅα τοῦ δῶσιν;

ΘΕΟ. Μὲ ποῖα ἐπινόσιν, Σωκράτη; Μήπως αὐ ποῖ
ἄλλο τέτοιο μπορούμε καὶ δόσιν οὐατὸ δυναμῶ, ὅπου πάντο-
τε, τῆν ὄρα ποὺ κινεῖς μολοῖ, τὸ πρᾶγμα γλυστεραὶ καὶ φεῦγει
μολο ποὺ βολοκρεται αὐ ποῖ; (1)

ΣΩ. Καὶ τί ὅα ποῦμε γὰ ὅτιο αἰσθάνων αἰσθάνων, τῆν
δραση λόγου χροῖα ἢ τῆν ἀκνή; Ὅτι μένει ποτὲ σταθερῆ ὅαν ε
δραση ἢ ἀκνή;

ΘΕΟ. Πρέπει καὶ μὴ μόνον, ὄχι. ἂν βέβαια εἶναι κινουμένη.

ΣΩ. Ἄν ἔχουμε λαμπρὸν λόγο καὶ ἐνομάσμε καὶ περιου-
σότερο δόσιν ἢ μὴ δόσιν, ὄστε κάποιον ἄλλο αἰσθάνων μάλλον
ἢ μὴ αἰσθάνων, μολο ποὺ ὅα καὶ μὲ δυνάμω τοῖς τῶν κινουμένων.

ΘΕΟ. Ὅχι, ἀνάσιν.

ΣΩ. Καὶ ἡμῶς ἢ αἰσθάνων εἶναι γνώσιν, ὅπως ὅποσιν-
ρίεσμε ἔγωγ καὶ ὁ θεοῖς.

ΘΕΟ. Τὸ ὅποσιν ἔλατε, καί.

ΣΩ. Ὅπως φαίνεται ἡμῶς, ὅταν μᾶς ρωτοῦσαν τί
εἶναι γνώσιν, ἢ ἀπέναντῆ μολο δὲν ἔδωκε καθόλου περιου-
σότερο τῆ γνώσιν ἀπὸ τῆ γῆ γνώσιν. (2)

ΘΕΟ. Ἔτσι μοιζέει.

ΣΩ. Ἐπειδὴ ἐκαστὸν ἐπιτύχμε στήν ἀπέναντῆ
μολο (3) καὶ τῆν προθυμῶ μολο καὶ ἀποδείξμε ὅτι ὅα κί-
νουμένη, γὰ καὶ φωνῆ ὀρθῆ καὶ ἢ ἀπέναντῆ μολο ἔκλειν.
Ἄντιθετα ἡμῶς, ὅπως φαίνεται, εἶναι καθόλου, πῶς ἂν ὅα

ΣΩ. Μέλιστον μὲν και τοὺς ἀλλοῦς, οἱ ἔν ἐοτός λέγουσι τὸ πᾶν, αἰσχυρόμενος μὴ φοβητικῶς σκοποῦμεν, ἦτιον αἰαχύνομαι ἢ δια θύρα Παρμενίδην. Παρμενίδης δὲ μοι φαίνεται, τὴ γὰρ Ὀμήρου, «αἰδοῖός τέ μοι» εἶναι ἅμα «δεινός τε». Συμπερασματικῶς γὰρ θῆ γὰρ ἀνθρὶ πᾶνι νέος πᾶνι πρεσβύτη. 187a καὶ μοι ἐφάτη βέλλος τι ἔχων παντάκτασι γενναῖον. Φοβόδημα οὐκ μὴ οὕτε τὰ λεγόμενα συντάωμεν, τί τε διαρροούμενος εἴηαι πολὺ πᾶσον λειπόμεθα, και τὸ μέγιστον, οὐ ἔνεκα δ' ἄλλος ἄδημηται, ἐπιστήμης πᾶσι τί ποτ' ἐστίν, διακερτασ γένηται ὅσοι τῶν ἐπιστοκαμαζόντων λόγων, εἰ τις αὐτοῖς πείσεται ἄλλως τε και θν γῆν ἐνείκοιεν πλῆθει ἀμύχανον, εἴτε τις ἐν παρῆργῳ σκέπεται, ἀνδρῶν δὲ πᾶσιν, εἴτε ἰκανῶς, μπικονόμενος τὸ τῆς ἐπιστήμης ἀφανιεῖ. Δεῖ δὲ οὐδέτερον, ἀλλὰ θεαίτητον ὄν και ἐπισημῶς περὶ ἐπιστήμης περικυβέσθαι ἡμᾶς τῆ μαευτικῆ τέχνη αποκλίσθαι.

ΘΕΟ. Ἄλλὰ χεῖρ, εἰ δοκεῖ, οὕτω ποιεῖν.
 ΣΩ. Ἐπι τοῦτων, ἂ θεαίτητε, τοσοῦθε περὶ τῶν ἐπισημῶν ἐπίσχεψαι. Αἰσθητῶν γὰρ θῆ ἐπιστήμηρ ἀνεκρίνω ἢ γὰρ;

ΘΕΑΙ. Ναί.
 ΣΩ. Εἰ οὐκ ἴσως οὐκ ἐρωτῶν: «Τίς τὰ λευκά και μέλαινα ὄρεῖ ἀνθρώπος και τῶ τὰ δέξια και βαρεῖα ἀνοῖει;» εἴποις ἂν οἶμαι «Ὀμμιασί τε και ὠστίν».

ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε.
 ΣΩ. Τὸ δὲ εὐχρηδὲς τῶν ὀνομάτων τε και ἡρημάτων και μὴ οὐ ἀκριβείας ἐξεταζόμενον τὰ μὲν πολλαὶ οὐκ ἀγενεῖς, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ τοῦτου ἐναντίον ἀνελεσθῆσαν, ἔστι δὲ οἷε ἀναγκαῖον, ὅσον και πῶν ἀνδρῶν ἐπιλαβέσθαι τῆς

1. Ἰακώβος Γ 172.
 2. αἰ Παρμενίδης 127a. Στὸ εἰσοριστήρ θὰ ἔπειτα δ Πλάτων τὴ στοιχεῖα γὰ τῆ γνώση περὶ τῆ δίδασκαλία τοῦ Παρμενίδη. Ἰβίδ, ἀφοῦ δ διὰ λόγος ἀρχοῦνται μὲ τὸν ἀσθητὸ κῶσμο, ἦτο φυσικὸ μόνον τῆ δίδασκαλία τοῦ Ἰσοκράτους νὰ ἐξετάσων.

ΣΩ. Τὸν Μέλισσα βέβαια και τοὺς ἄλλους τοῦ λέγον ὅτι τὸ θᾶν εἶναι ἓνα και ἄκίνητο, ἂν και ντρέψωμαι μήπως τοὺς ἐξετάσῃ με τῶν ἀγέαικο, λιγύτερο τοὺς ντρέπῶμαι ἀπὸ τῶν Παρμενίδη κι ἀε εἶναι ἓνας. Ὁ Παρμενίδης μοι φαίνεται, κατὰ τὴν ἐκφραση τοῦ Ὀμήρου, «ασβεστέος ἀέ μέναι» και τὴν εἶσα ἀποκαλι φοβέσθω (!). Τὸν πᾶρτοιασά πολὺ νέος, ὅταν ἦταν πολὺ προχωρημένος οὐκ ἔχοντες (!), και μοι φανερώθηκε μὲ ἐξάλοιο βέλλος. Φοβόδημα λοιπὸν αἴτησας δὲν νοταδαβαλιναιε τὰ λόγια του, και—πολὺ περιεο-ἀότρο—μειναιε πῆσα ἦτο τῆ σκέψη ποὺ ἐκφράζων. Ὁ μεγαλάντερος ἄμωσ φόβος μου εἶναι αἴτησας τὸ θῆμα, ἰὰ τὸ ὅτιο ἐχει ἔκκινῶσι ἡ σὺχρησὶς μω, τὸ ἀραγε εἶναι ἡ γνώση, τὸ ἀφήσῃμω χωρὶς νὰ τὸ ἐσο-νῶσῃμω, ἐξ ἀλτίας τῶν ἐπιχειρημάτων ποὺ μὲ πολὺ ἰδ-ρυσο εἰσορροῦν ἀπὸ συμπτῶν μω, ἂν βέβαια κανεῖς ἀφινδ-ταν ο' αὐτὰ. Ἐπειτα τὸ θῆμα ποὺ τᾶρα ἐσορηώνοιο εἶναι ἰκανῶστα μεγαλῶν και ἂν γονεῖς τὸ ἐξετάση πάροργα, θῆ φερνόνταν μὲ τῶν ποὺ δὲν ταυριάζει ο' αὐτὸ ἂν πᾶσι τὰ ἐ-ξετάση μὲ τῶντο ἰκανοποιητικῶ, ἐπειδὴ θὰ ἀπλοῦθῆ πολὺ. Ὁ ἐξαφανιστῆ τὸ θῆμα τῆς γνώσῃσας. Ἄλλὰ οὕτε τὸ εἶνα οὕτε τὸ ἀλλο πρέπει νὰ γίνη μὲνο πρέπει νὰ προσπαθῆσῃμω νὰ δ-πελεσεφῶσῃμω με τῆ μαυευντῆ μω, τῆ γνῶση τῶν θεαίτητο ἦτο ὅσα ἔχει μέσο του γὰ τῆ γνώση.

ΘΕΟ. Ἄφοῦ οὐκ φαίνεται καλῶ, εἶται πρέπει νὰ κἀ-μωμε.
 ΣΩ. Ἐξέτασε λοιπὸν, θεαίτητε, τοῦτο δὲ γῶδημ ἰπὲ-να ο' αὐτὰ ποὺ εἴπαμω. Ἀποκαθῆμας ὅτι ἡ γνώση εἶναι αἰ-σθητῆ. Ἐστὶ;

Τελευταῖος ἀνε- ΘΕΑΙ. Ναί.
 Χος: Ἐ γνώση ΣΩ. Ἄν λοιπὸν οὐκ ἔκανε κανεῖς τῶ γνῶ- μέσων τῆς ψυ- δᾶ τὴν ἐρωτήση: «Μὲ τί δ' ἀνθρώπος βαλ- χῆς. πει τὰ λευκά και τὰ μῶνρα και μὲ τί ἀκούει τὸ ἔξυ και τὸ βαρὺ;» Ὡδ ἔλαγας, φανταζέ-μαι, κἠε τὰ μᾶτῃα και μὲ τὸ ἀντιᾶν».

ΘΕΑΙ. Ἐγώ, και.
 ΣΩ. Ἡ εὐχρηδὲς οὐτῆ χορήγη τῶν λέξεων και τῶν ἐκ-φράσῃσων και ἡ ὄχι ἀκριβοῦρημένη ἐξέταση δὲν εἶναι γεν-κᾶ ἄγενεῖα, τὸ ἀντίθετο μᾶλλον εἶναι ἀνελεσθῆσο. Εἶναι ὅ-μωσ κάπως ἀνεγχαῖο. ὅπως και τῶρα εἶναι ἰκᾶνῆχη νὸ ἐξ-τάσῃ τὴν ἰπὸν ἰσση ποὺ δῖναι, ἀπὸ πῆσι ἀπλοῦθῆ δὲν εἶναι ὅρ-

δρακίνας ην δρακμήνη, η οκη εθθη, Σωκρει γέγ' ἀπόδειξις ποτελα δεδωτέγα, φ' οδωμεν τουτο ειναι φουδαλιμαός, η δ' οδ' οδωμεν και φ' αποομεν ωτα, η δ' οδ' οδ' αποομεν;

ΘΕΑΙ. Δι' ον εκαστα αισθανόμεθο, ημοις δοκει, ω Σώκρατες, μάλλον η οίς.

ΣΩ. Δεινόν γάρ που, ω παι, ει πολλοί τιμες εμ' ημίν διαπερ αν δουρείοις έμπορ αισθησεις εγκωδητα, αλλά μη εις μέλιω τινά ιδέωμ, ετε ψυχρή ειτε δρι δει καλειν, πωτα ταύτα αντεθει, η δια τουτων οίων οργάνωμ αισθησιμεθια δσα αισθητά.

ΘΕΑΙ. Αλλά μοι δοκει σβτω μάλλον η εκεθωσ.

ΣΩ. Τοιδέ τοι ενεκα σιδά σοι διακριβόθμα, ει τινε ημων ουτων τω αυτω δια μην εφουδαλιμων εφωσυνεθα λευκων τε και μελάνω, διά δέ των άλλων ετέγον αι' τινω, και έξειε εφωσόμενοσ πωτα τα τοιαύτα εις τ'ι σώμα αναφέρομ; έπου δέ βέλτιω σέ λεγειω αυτά αποκρινοόμενον μάλλον η έμη ώτε σφε πολικρασιμωσιν. Καί μοι λέγε θεγμα και σκληρά και κοθρηα και γλυκέα δι' ον αισθηθη, άγα οί τοί σβηματοσ εκαστα τέθης; η άλλω τινός;

ΘΕΑΙ. Οδθενός άλλω.

ΣΩ. Η και εθελεσθεσ δημολογοειν α δι' έτέρας δυνάμεωσ 185α αισθηθη, δύνατοσ είναι δι' άλλησ ταύ' αισθηθεία, οίω α δι' άκοής, δι' όφωσ, η α δι' όφωσ, δι' άκοής;

ΘΕΑΙ. Πωσ γάρ οκη εθελεήσω;

ΣΩ. Εί' τι άγα περι άμφοτέγων διασηη, οκη αν διά γε του έτέγου όργάνω, οδ' αδ' διά του έτέγου περι άμφοτέγων αισθωοί' αν.

ΘΕΑΙ. Οδ γάρ οίω.

ΣΩ. Περι δη φωνής και περι χρώσ πρωτων μεν αυτά τουτο περι άμφοτέγων η διασηη, δρι άμφοτέγω έστάν;

ΘΕΑΙ. Έγωγε.

ΣΩ. Οκωων και ητι εκάτερον εκαστέγου μεν έτερον, ένου τω δέ ταύτων;

1. 'Η έφωσα θελει να μεσ κέμη να συλλαβωμε την αισθησιμη ώσ αισθηση μένω, χωρις νοηματικό περιεχόμενο, χωρις κληση. Έτερω αισθηση δέν είναι γνώση.

2. 'Η ψυχή ώσ κοίς, τό σωματικωων τής ψυχής όρωσ ειτε στήν αιτοληρειαν, φευγομε άνω τόν άνωόρωπο, ώσ δέσμη αισθητηριων όργάνων.

0η. Νά, σκέψασ, ποιά κέναντηση θβ' ηταν όρθωσση, αύτό με τό όρκία βάλουμε είναι τό μάτια, η αύτό μέσων του όρκίου βάλουμε; ναί αύτό με τό όρκιον ένουθε είναι τό αύτιά, η αύτό μεσον του όρκιου άκουε; (1)

ΘΕΑΙ. Όρθωτερο νομίζω, Σωκράτη, τό δεύτερο άπό τό πρωτό.

ΣΩ. Φωβρόδ, διάθετα, παιδι μου, αν ηρον θρωιασμεν νεσ μετω μεσ σών σέ δουρετωσ ηπετωσ πολλαεσ αισθησιεσ και θα τουτα δέν αντετειωσ σέ μη άκρωαν ιδέα η ψυχ' (2), η ό,τι άλλο πρπει να την όνομαστωμε, με την όρκια αισθανόμεσσε όσα αισθητά μέσων τών αισθησιων, πει είναι όργανά της.

ΘΕΑΙ. Αύτη την έξηγηση βριστωσ όρθωτερη άπό την άλλη.

ΣΩ. Ό λόγος για τόν όρκιο θέλω να τό προσδιοριωσ με άκριβεια, είναι να δούμε αν με κάτι δικό μας τό ίδιο πέντα, μέσων τών μετριων λόγου χάρη, φτάσμε τό λευκά και τό μαύρα και μέσων άλλων άκρωσ ελάα. Θβ' είναι σέ θέση, εταν σέ έρωστων, θα αυτά τό αισθητά να τό άναφέρησ στό σωμα; Μ' ήρωσ είναι καλύτερο έαυ ν'ό τά λέγεισ σ'επ' με τίς άπαντήσασ, σοι ποπ' να πολυπρασμονω έγω για δικό σου λογαριασμό. Λέγε μου λοιπόν: εκεινω μέσων τών όρκιων αισθησασ τα θεματά και σκληρά και έλαφρά και γλυκά, καθένα άρωγε άπό αυτά δέν τά λογαριάζεισ πώσ άνήκουσ στό σωμα; Η σέ τίπωε άλλο;

ΘΕΑΙ. Σέ κανένα άλλο.

ΣΩ. Θβ' θελήσησ άρωγε να δεχτηε άκούη δρι θα αισθάνεσσαι μέσων μεσ εκανότρηασ είναι εδώνωτο να τά αισθάνθης μέσων άλλης, λόγου χάρη θα μέσων τής άκοής να τά αισθάνθης και μέσων τής όράσεωσ, η θα μέσων τής όράσεωσ, μέσων τής άκοής;

ΘΕΑΙ. Καί πώσ δέ θα θελήσω;

ΣΩ. Αν λοιπόν σφ'πτεσσαι κάτι και γιθ' τά δυδ, δέν είναι δυνατόν να τό αισθάνεσσαι μέσων του πρωτου, ούτε μέσων του άλλου.

ΘΕΑΙ. Όχι βέβαια.

ΣΩ. Ας πάρωμε τόν ηχο και τό χρωμα πρωτα πρωτα δέν στέπτεσσαι άλλθετα και για τά δυδ τουτο δω: δρι και τά δυδ ύπάρχουσ;

ΘΕΑΙ. Ναι βέβαια.

ΣΩ. Όχι και δρι τό καθένω είναι άλλο άπό τό άλλο, ήδίο ήμωσ με τόν ένωρό του;

185a

b

ΘΕΑΙ. Τί μήν;
ΣΩ. Καί δτι ἀμφοτέρω δού, ἐκείτηρον δέ ἐν;
ΘΕΑΙ. Καί τοῦτο.
ΣΩ. Ὁμοίω καί εἶτε ἀνομοία εἶτε ὁμοία ἀλλήλων,
 ὁμοιότης εἰ ἐπισκεψασθαι;
ΘΕΑΙ. ἴσως.

ΣΩ. Ταῦτα δὴ πάντα διὰ τίνος περὶ αὐταῖν διανοή;
 οὔτε γὰρ δι' ἀκοῆς οὔτε δι' ὄψεως οἴδωτε τὸ κοινὸν λαμβάνειν
 περὶ αὐτῶν. Ἴτι δέ καί τὸδε τεκμήριον περὶ οὗ λέγομεν
 εἰ γὰρ ὁμοίω εἴη ἀμφοτέρω σκεψασθαι ἀφ' ἑαυτῶν ἀλλήλων
 ἢ οὐ, οἴσθ' δτι ἕξεις εἶπειν φ' ἐπισκεψήη, καί τοῦτο οὔτε
 οὐδὲς οὔτε ἀκοή φαίνεται, ἀλλὰ τι ἄλλο.

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ μέλλει, ἢ γε διὰ τῆς γλώττης δόξαίμεις;
ΣΩ. Καλῶς λέγεις. Ἡ δὲ θῆ δὴ διὰ τίνος δόξαίμεις τὸ ἔστι
 παῖσι κοινὸν καί τὸ ἐστὶ τοῦτοις θηλαί σοι, φ' τὸ «ἐστίν»
 ἐπινομήσεις καί τὸ κοινὸν ἔστιν καί ἂ νυθὴν ἠρωτῶμεν περὶ
 αὐτῶν; τοῦτοις παῖσι ποία ἀποδόσεις ἔργατα δι' ἣν αἰ-
 σθάνεται ἡμῶν τὸ αἰσθανόμενον ἕκαστα;

ΘΕΑΙ. Ὀνόμαζ λέγεις καί τὸ μή εἶναι, καί ὁμοιότητα
 καί ἀνομοιότητα, καί τὸ ταῦτόν τε καί τὸ ἕτερον, ἔτι δέ ἐν τε
 δ καί τὸν ἄλλον ἀξιολογῶν περὶ αὐτῶν. Ἀλλὰν δέ δτι καί ἄδριαν τε
 καί παρδιαν ἔρωτες, καί ἄλλα ὅσα τοῦτοις ἔσονται, διὰ τίνος
 ποιεῖ τῶν τοῦ σῶματος τῆ ψυχῆ αἰσθανόμεθα.

ΣΩ. Ὑπέρο, φ' Θεαίτητε, ἀκολοθεῖς, καί ἔστιν ἂ
 ἔγνωτόν αὐτὰ ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὰ Δία, φ' Σώκρητες, ἔγωγε οὐκ ἂν
 ἔλογον εἶπειν, πλὴν γ' δτι μοι δοκεῖ τὴν ἀρχὴν οὐδ' εἶναι
 τοιαῦτον οὐδὲν τοῦτοις ἔργατων ἴδιον ὡς παρὰ ἑαυτοῖς; ἀλλ'
 οὐδὲν οὐδ' αὐτῆς ἢ ψυχῆ τὰ κοινὰ μοι φαίνεται περὶ πάντων
 ἐπισκοπεῖν.

ΣΩ. Καλῶς γὰρ εἰ, φ' Θεαίτητε, καί οὐχ, ὡς εἴλεγε
 Θεόδωρος, ἀσχεδός· ὁ γὰρ καλῶς λέγων καλῶς τε καί ἀγούός.
 Πρὸς δέ τῷ καλῶ εὖ ἐνοήθηάς με μάλα συγχωρῶ λόγον ἔπειτα-

1. Στήν «Πλάτων» 522b-526a περιγράφει ὁ Σωκράτης τὴν
 οὐδένα, τὸ νόημα τοῦ κοινού.
 2. Εἶναι φανερό δτι ὁ Πλάτων δὲν μιλεῖ ἐδῶ γὰρ τὴν κοινὴν αἰ-
 σθησὴν μὲ τὸ νόημα τοῦ τῆς ὄψεως ὁ Ἀριστοτέλης (ἀντικείμενα
 τοῦ ὑποκειμένου καὶ περιεχόμενα ἀσχηδόνος, ὅπως τὰ: μετρώδης, στήμα,
 ἀριθμὸς κλπ.). Ἀντίθετα ὑποστήριξε δτι τὰ κοινὰ δὲν μᾶλλον εἶναι
 οἱ αἰσθησεις, ἀλλὰ ἢ σκέψη, ὁ νοῦς, ἢ τὸ κοινὸν αὐτὰ εἶναι οἱ Πλάτωνικῶς
 ἴδεις καί ἀς μὴ τὸς διηγετοῦται αὐτῆ τὴν ὁμοιοτήτα.

b

ΘΕΑΙ. Περὶ δχι;
ΣΩ. Καί δτι μάχι εἶναι δού, καί καθένα χωριστὰ εἶναι;
ΘΕΑΙ. Καί αὐτὸ.
ΣΩ. Καί ἂν εἶναι ἰσότητες ἢ ὁμοία ἴσμετατάς τους, εἰ-
 σοι ἰσότης νὸ τὰ ἕτερότης;
ΘΕΑΙ. ἴσως.

ΣΩ. Καί δια αὐτὰ μέσον τίνος τὰ σκέπτεσθαι γι' αὐτὰ;
 ὕε μέσον τῆς ἀκοῆς ἢ τῆς ὄψεως εἶναι ἄλλ' εἰα
 δύνασθαι νὸ πᾶρη κανεῖς, ἐκείνο τοῦ εἶναι κοινὸ σ' αὐτὰ. Νὰ δ-
 κόμη καί τοῦτο δὴ τὸ τεκμήριον γι' αὐτὸ καὶ μιλῶμε: ἂν ἢ-
 ταν ἰσότητα δύνασθαι νὸ ἕτερότης κανεῖς τὸ δὴν εἶναι ἀμυ-
 ρὴ ἢ δχι, ἔφρας δτι θὰ εἶσαι αὐ θέση νὰ τῆς με τοῦδ ὁδ τὰ ἐ-
 ἕτερότης καί αὐτὸ εἶναι φανερό δτι οὔτε ἄραση οὔτε ἀκοή εἰ-
 ναι, ἀλλὰ κατὰ ἄλλο.

ΘΕΑΙ. Φυσικά. Δὲ θὰ εἶναι ἢ ἰσότητητα τοῦ εἶχει ἴρ-
 τανὸ τῆς τῆ γλῶσσης;

ΣΩ. Σωστὰ λές. Ἡ μέσον τίνος τὸ εἶναι ἰσότητη; σοῦ
 φανερόντι το κοινὸν ἔστιν αἰσθητῶν καί τὸ κοινὸν τοῦτων,
 καὶ τὸ ὑποθηλάδωνε με τὸ αἰσταν καί τὸ αἰσταν καί μὴ
 ὅσα ἄλλα τῶν ἐπινοήσασθαι γι' αὐτὰ; Σὶ δια τοῦτα ποιεῖ ἔρ-
 γατα ὡς ἀποδύσθαι, μέσον τῶν ὁμοίων αἰσθάνεται τὸ κοινὸν
 τοῦς ἕκαστο καὶ μέσον μὰς ἔχει τὴν ἰσότητητα νὰ ἰσότητα μὴ δ-
 νεται;

ΘΕΑΙ. Μιὰς γὰρ τ' εἶναι καί τὸ μὴ εἶναι, τὴν ὁμοιό-
 τητα καί τ' ἰσότητητα, ἢ τὴν αἰσθητῶν καί τῆ ἕτερότητα;
 γιὰ τὸ εἶναι καί γιὰ τὸ μὴ εἶναι τῶν ἰσότητων περὶ ἀποδύσθαι-
 με (1) σ' αὐτὰ. Εἶναι φανερό δτι ἐρωτᾶς καί γὰ τὸ ἔπειτα δ
 καί τὸ περὶ τὸ, καί γιὰ ἔπειτα τῶς ἀλλοῦς σχετικῶς προσ-
 διορισμῶς, μέσον τοῦτο φραγε μέρους τοῦ σώματος τὸ συλ-
 λαμβάνει ἢ ψυχῆ.

ΣΩ. Θεσμῶν, Θεαίτητε, ἰσότητητα; αὐτὰ εἶναι ἀ-
 κριβῶς τοῦ ἐρωτᾶ.

ΘΕΑΙ. Μὰ τὸ Δία, Σωκράτη, δὲ μισοτῶ ἴσως ἔγωγὶ νὰ
 δόσω ἀποκρίση: ἐκτός ὁμοῦ δτι ἰσότητες νομίζω τῶς δια-
 αὐτὰ δὲν ἔχουν κανένα τέτοιο ἔργατο ἰσότητητα, ὅπως τὰ αἰ-
 σθητῶν, ἀλλὰ, ὅπως οὐδὲν εἶναι φανερό, ἢ ψυχῆ μόνη τῆς
 καί μέσον τοῦ ἑαυτοῦ τῆς ἐπισκοπεῖ τὰ κοινὰ (2) ἔστιν.

ΣΩ. Εἶσαι, ἀλλήθεια, ὁμοῦς, Θεαίτητε, καί δχι, ἴσως
 εἶσθαι ὁ Θεόδωρος ἐσχηδόνος. Περὶ ἐκείνης τοῦ μιλᾶν καλῶς
 εἶναι καί ὁμοῦς καί καλῶς. Καί δὲν εἶσαι μόνον ὁμοῦς, ἀλ-
 λά καί με ἐσχηδόνος γιὰ τὴν μὲ ἀποδύσθαι ἴσως ἔγωγὶ ἔπειτα
 Πλάτωνος Θεαίτητος

λάξας, εἰ φαίνεται σοι τὰ μὲν αὐτῆ δι' αὐτῆς ἢ ψυχῆ ἐπισκοπεῖν, τὰ δὲ διὰ τῶν τοῦ σώματος θνητῶν. Τοῦτο γὰρ ἦν δ και αὐτῶ μοι ἐδόκει, ἐβουλόμην και δὲ σοὶ δόξαι.

186a

ΘΕΑΙ. Ἄλλα μὴ φαίνεται γε.

ΣΩ. Ποτέδων οὖν τίθης τῆν οὐσίαν; τοῦτο γὰρ μάλιστα ἐπὶ αὐτῶν παδέσται.

ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν ὦν αὐτῆ ἢ ψυχῆ καθ' αὐτῆν ἐπισκέυεται.

ΣΩ. Ἦ και τῶ ἴμοιον και τῶ ἐνόμοιον και τῶ ταυτῶν και ἐισγον;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τί δέ; καθὼν και αἰοχερῶν και ἄγαθὼν και κακῶν;

ΘΕΑΙ. Και τῶντων μοι δοκεῖ ἐν τοῖς μέλλοιτα παρὸς ἀλλῆλην σκοπεῖσθαι τῆν οὐσίαν, ἀναλογιζομένη ἐν ἑαυτῆ ἢ

β γερωνότα και τὰ παρῶντα παρὸς τὰ μέλλοντα.

ΣΩ. Ἐγε δὲ ἄλλο τι τοῦ μὲν οὐκῆροῦ τῆν οὐκῆροῦτητα διὰ τῆς ἐκταφῆς αἰσθῆσεται, και τοῦ μακακοῦ τῆν μακακῆτητα ὄσαντως;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τῆν δὲ γε οὐσίαν και ὅτι ἐστῶν και τῆν ἐναντιότητα παρὸς ἀλλῆλην και τῆν οὐσίαν αὐ τῆς ἐναντιότητος αὐτῆ ἢ

ψυχῆ ἐκταφῆς και οὐκῆροῦτητα παρὸς ἀλλῆλην κῆρῆεν παιδῆται ἡμῶν.

ΘΕΑΙ. Πᾶν μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ μὲν ἐσθῆς γενομένης παδέσται φῶσαι ο αἰσθῆσθαι ἀνθρώποις τε και θῆρῶς, ὅσα διὰ τοῦ σώματος παθήματα ἐπὶ τῆν ψυχῆν τεινεί. τὰ δὲ περὶ τοῦτων ἀναλογῆματα παρὸς γε οὐσίαν και ἀφέλῆσαν μάργς και ἐν γῆρῶν

διὰ πολλῶν παραγῆτων και παιδείας παραγῆσεται οἷς ὦν και παραγῆσεται;

ΘΕΑΙ. Παντάσασι μὲν οὖν.

ΣΩ. Οἷον τε οὖν ἀληθείας τυχεῖν, φῆ μηδὲ οὐσίαν; ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον.

1. Στὴν «Σοφιστῆν» θεωρεῖται τὸ ὅτι μάλιστα και πρώτο ἀρχήν (243d). Ἀπὸ ἀκωκωρορεῖ αὐ δὲ κα τὰ γένην (259a). Στὸ πρῶτον τοῦτο τοῦ διαλόγου, (184b κ.ε.) ποῦ ποῦ πῶθεν, νὰ ὑπέβαλε στὸν Ἀριστοτέλη τῆν ἰδέα τῆς ἐκταφῆς τῶν παρῶντων, ὅπως βλεπεί δ Ε. Π. Παπανούτσος, «Ἐπιστολογικὰ Ἀθήνα 1954, σ. 150) «εἰς πρώτας κατὰ τὰς τῆς Θεωρίας τῶν παρῶντων».
2. Περὶ «Τίμωνων» 51a.

χειρηματολογία, ἀφοῦ σοῦ εἶναι φανερὸ πῶς ἢ ψυχῆ ἄλλα ἐπισκοπεῖ μόνη τῆς μέσον τοῦ ἑαυτοῦ τῆς, και ἄλλα μέσον τῶν ἐκταφῆτων τοῦ σώματος. Ἀπὸ ἐκταφῆς εἰσάσασαι και ἐγὼ σωστὸ και ἡβῆλα νὰ φαίνεται σωστὸ και αὐτὸ αὐτῶν.

187a

ΘΕΑΙ. Μά, ναί, μοῦ εἶναι φανερό.

ΣΩ. Σὲ ποῖα κατηγορία βαζεις τὸ αἰῶναιον (?) ; Πωτὶ τῶντο κυρίως τὰ συνοδεύει δια.

ΘΕΑΙ. Ἐγὼ τὸ φάξω αὐτὸ καί τῶ ἰδέα ἢ ψυχῆ ὅπου νὰ τὸ φάσῃ μόνη τῆς ἐνταῶς.

ΣΩ. Ἴδὲ οὐ και τὸ ἴμοιον και τὸ ἐνόμοιον και τῆν ταυτῆτητα και τῆν ἐπερότητα;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Μά τι; Τὸ ἴμοιον και τὸ ἐνόμοιον και τὸ ταυτῆ και τὸ κακῶ;

ΘΕΑΙ. Νομίζω πῶς και τῶντων τῆν οὐσία ἢ ψυχῆ κυρίως τῆν ἐξετάζει αἰς ἀμοιβαῖες τῶν σχέσεις, μὲ τῶν ἑαυτοῦ ἰσῶ ἀναλογιστῆ πῶν γῆναι γιὰ ἴσα ἐγῆναι και ἴα τὰ παρῶντα παρὸς τὰ μέλλοντα.

ΣΩ. Στάσου δὲ; τοῦ οὐκῆροῦ τῆ οὐκῆροῦτητα μέσον τῆς ἐκταφῆς δὲν τῆν αἰσθῆσεται, και τὸ ἴμοιον και τῆν μακακῆτητα τοῦ μακακοῦ;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Ἦ τὰ τὸ εἶναι τῶν ἴμοιος και γιὰ τὸ εἶναι ὑπέροχον και τὰ ἴμοιον και γιὰ τῆν ἡμῆροῦτητα ἐναντιότητά τῶν και πῶναι γιὰ τῶν οὐσία αὐτῆς τῆς ἐναντιότητας μόνη τῆς ἢ ψυχῆ ἢ

τῆ οὐκῆροῦτητα τῆς οὐ καθῆνα και τῆν ἀναμεταξὺ τῶν οὐκῆροῦτητα προσκαθεῖ νὰ τὰ κῆρῆναι γιὰ δικὸ μας λογαριασμοῦ.

ΘΕΑΙ. Βεβωτότατα.

ΣΩ. Ὅστε λαυτῶν, μὸνις γεννηθῶν, εἶναι δυνατῶν ἀπὸ τῆ φάση τῶν οἱ ἐκταφῆτων και τὸ ζῶναι νὰ αἰσθῆσθαι ἴσας ο ἐκταφῆσεις μέσον τοῦ εἰσῆματος τῆναι παρὸς τῆν ψυχῆ οἱ ἀναλογισμῶν ὅμως γι' αὐτῆς τῆς ἐκταφῆσεις αἰς τῆς σχέσης τῶν μὲ τῆν οὐσία και τὸ ἀφέλῆμο δὲν εἶναι σωστὸ ὅτι μὲ δυοκοιλία και μὲ κακῶ, μὲ ποδῶν και παδέσται διαμορφῶνται, αὐ ὅσων βέβαια εἶναι δυνατῶν νὰ διαμορφῶ-

φῶν (?) ;

ΘΕΑΙ. Ἐνταῶς ἐστὶ.

ΣΩ. Εἶναι λαυτῶν δυνατῶν νὰ φάσῃ τῆν ἀληθείαν, ὅσοι οὐκ ὄναι τῆν οὐσία;

ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Οὐ δὲ ἀληθείας τις ἀτυχήσει, ποιεῖ τοῦτου ἐπιστή-
μων ἕσται·

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς δὴ, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐν μὲν ἄρα τοῖς παθήμασιν οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ,
ἐν δὲ τῷ περὶ ἐκείνων συλλογισμῷ· οὐσίας γὰρ καὶ ἀληθείας
ἐπισθεῖα μὲν, ὡς ἔσται, δυνατὸν ἀπισθεῖν, ἐκεῖ δὲ ἀδύνατον.

ΘΕΑΙ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ἦ οὐ ταυτὸν ἐκείνῳ τε καὶ τοῦτο καλεῖς, τοσαύ-
τας διαφορὰς ἔχοντε;

ΘΕΑΙ. Οὐκ οὐκ δὴ δίκαιον γέ.

ΣΩ. Τί οὐκ δὴ ἐκείνῳ ἀποδίδωκε θεομα, τῷ ἄρῳ ἀκούειν

δογματιεῖσθαι ψόχεσθαι θεγματιεῖσθαι;

ΘΕΑΙ. Αἰσθηθεῖσθαι ἔγωγε· τί γὰρ ἄλλο;

ΣΩ. Σύμψαν ἄρ' αὐτὸ καλεῖς αἰσθησθαι;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Ὁ γέ, φαμέν, οὐ μέτεστιν ἀληθείας ἀπισθεῖν·

οὐδὲ γὰρ οὐσίαν.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὐκ.

ΣΩ. Οὐδὲ ἄρ' ἐπιστήμης.

ΘΕΑΙ. Οὐ γάρ.

ΣΩ. Οὐκ ἄρ' ἐν εἴη ποτε, ὦ Θεάτηρ, αἰσθησὶς τε καὶ

ἐπιστήμη ταῦτόν.

ΘΕΑΙ. Οὐ φαίνεται, ὦ Σώκρατες. Καὶ μάλιστα γέ τῃν

καταφανέστατον γέγονεν ἄλλο δὲ αἰσθησεως ἐπιστήμη,

187a

ΣΩ. Ἄλλ' οὐ τι μὲν δὴ τοῦτου γέ βεβαιὰ ἠεχόμεθα δια-
λεγόμενοι, ἢ οὐ εἰδωμένον τι ποτ' οὐκ ἔστι ἐπιστήμη, ἀλλὰ τί
ἔστιν. Ὅμως δὲ τοσοῦτόν γε προσβεβήκαμεν, ὥστε μὴ ἔρηθῃ
αὐτῆρ' ἐν αἰσθησεὶ τὸ παρῆκται ἄλλ' ἐν ἐκείνῳ τῷ ὁνόματι,
ἦτι ποτ' ἔχει ἢ ψυχῇ, ἦταν αὐτῆρ' καθ' αὐτῆρ' πρᾶγματιεῖται
περὶ τὰ θῆτα.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε καλεῖται, ὦ Σώκρατες, ὡς
ἐγώμηναι, δοξάζειν.

ΣΩ. Ὅρθως γὰρ οἶει, ὦ φίλε. Καὶ ὄσα δὴ τῶν πάλιν ἐξ
b ἀρχῆς, πάντα τὰ πρόσθεν ἐξελείψας, εἴ τι μᾶλλον καθορᾷ,
ἐνεσθῆν ἐπισθεῖα προσεληλυθίας. Καὶ λέγει αὐτοῖς τι ποτ' ἔστιν
ἐπιστήμη.

1. Πρβλ. αὐτῶν 55b κ.ε. : " . . . ἐν τῷ λογίεσθαι . . . κατὰ-
δῆλον αὐτῆ (τῆ ψυχῆ) γίγνεται τι τῶν θῆτων.

2. Ἐνὸς εἶναι ἀδύναστον ἢ αἰσθησθαι ὁ δὲ τὸ δὲ καλεῖται αἰσθηθεῖσθαι,
δὲ φέρεται τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν, δὲν εἶναι λοιπὸν γινώσκον.

3. Αὐτὸ μισθὸς ἔχει τοῦτο ἢ ἐπέφραξε τῆς ψυχῆς : τὴν διαλογικῆ,
σκέψῃ καὶ τὴν ἐνδοξαστῆ, τὸ αὐτῶν ὅτι ἐξ ἐπιστήμης μόνον τὴν πρῶτον.

ΣΩ. Καὶ οὐκ ἔφη κανεῖς ἔνα πρᾶγμα ποῦ ἀσχύρησε
ἐπὴν ἀληθεία του;

ΘΕΑΙ. Πῶς οὐ τὸ γέρας, Σωκράτη;

ΣΩ. Ἄν ἴσχυρη λαίρην γνῶση οἷς ἐντυπώσεις, ἀλλὰ
στὸ συλλογισμὸν ποῦ γίνετο κτάνω σ' αὐτέξ. ἔδω, ἦ πῶς φαί-
νεται, εἶναι δυνατὸν νὰ πιάσωμε τῶν οὐσίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν,
ἐκεῖ ἄνω (οἷς ἐντυπώσεις) ἀδύνατον (1).

ΘΑΙ. Ἐννοε φανερό.

ΣΩ. Οὐ τὸ ὄνομαστὸς τότε ἴδιον, ἐκεῖνο καὶ τοῦτο, ποῦ

ἔχουν τῶνο μεγάλως διαφορᾶς;

ΘΕΑΙ. Δὲ οὐκ ἦταν σαστό.

ΣΩ. Σὲ κεῖνο λοιπὸν τί βνομα δίνεις, σὲ κεῖνο ποῦ τὸ

γέμει βλίετω, ἄκείνω, ἀσφακνομα, χρυδάνω, ἔσφακνομα;

ΘΕΑΙ. Αἰσθηνομα ἔγω δὲ τὰ πῶ. τί ἄλλο;

ΣΩ. Ὅλα λοιπὸν αὐτὸ τὰ βνομάζεις αἰσθησῃ;

ΘΕΑΙ. Εἴμαι ἀναγκασμένος,

ΣΩ. Ἄντὰ μὲ τὰ ὄνομα ὑποστηρίξωμε ἔτι δὲν εἶναι δι-
νατὸν νὰ φτάσωμε τὴν ἀλήθειαν· ἀφοῦ δὲν φτάνομε μ' αὐτὸ
οὔτε τῶν οὐσία.

ΘΕΑΙ. Ἄν τῆ φράνομε, ἔχι.

ΣΩ. Τότε οὔτε τῆ γνῶση.

ΘΕΑΙ. Οὔτε.

ΣΩ. Δὲ θὰ ἦταν λοιπὸν ποτε, Θεάτηρ, ἢ αἰσθησῃ καὶ

ἢ γνῶση τὸ ἴδιο πρᾶγμα.

ΘΕΑΙ. Ἐγινε φανερό πῶς δὲν θὰ ἦταν, Σωκράτη. Ὅλο-
φάνερο μάλιστα ἔγινε τῶρα ἔτι ἢ γνῶση εἶναι διαφορετικῆ
ἐπὶ τὴν αἰσθησῃ (2).

ΣΩ. Νεῖ, μὰ ἢ συζήτησῃ μας δὲν ἄρχισε γιὰ τοῦτο τὸ 187a

θέμα, νὰ βροῦμε τί δὲν εἶναι γνῶση, ἀλλὰ τί εἶναι. Ὅπως
εἰ δὲν ἔχη προχω-ήσωμε τῶσο, ὥστε νὰ μὴ τὴν ἔρηθῃμε καθῆ-
λου στὴν αἰσθησῃ, ἀλλὰ σὲ κείνη τὴν ἐπέφραξε, ὅποιο βνομα
εἰ δὲν ἔχη, μὲ τὴν ὄνομα ἢ ψυχῆ ὄνομα μόνον τῆς μετὰ
τὸ θῆτα (3).

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ, Σωκράτη, ἢ ἐπέφραξε αὐτῆ, ὅπως νομί-
ζω, δοξάζεται ἄρῃων.

ΣΩ. Σωστόν νομίζεις, φίλε. Κατέφραξε λοιπὸν τῶρα ἐπὶ
τὴν ἀρχῆ πάλιν, δὴ, σβῆνοντας ὄλα ὅσα ποσοληθῆσαν, βλεπῆς b
τίποτε καθῆτα, μὰ ποῦ προχωρήσωμε ἔως τοῦτο τὸ σημείον.
Καὶ πῆς, μου ἀλλὰ μὰ πορὰ τί εἶναι γνῶση.